

SPECIAL ARTICLE

บทความพิเศษ

คลังแพทย์ชาวต่างชาติในสถาบันฝึกอบรมด้านศัลยศาสตร์ ในประเทศสหรัฐอเมริกา

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

เป็นที่น่าสนใจว่ามีแพทย์ชาวต่างประเทศมาน้อยเพียงใดที่เดินทางไปยังสหรัฐอเมริกาเพื่อฝึกอบรมและยังปฏิบัติงานด้านศัลยกรรมในสถาบันฝึกอบรมอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อจะได้เข้าใจถ่องแท้มากขึ้นว่าทำไมแพทย์ชาวต่างประเทศจึงมีโอกาสนี้ ใครจะขอย้อนทบทวนความเป็นมาเกี่ยวกับการฝึกอบรมในประเทศสหรัฐอเมริกาเสียก่อน

ในยุคที่เป็นอาณานิคม ใครก็ตามในสหรัฐอเมริกาที่ต้องการจะเป็นแพทย์ต่างเดินทางไปศึกษาด้านการแพทย์ยังประเทศอังกฤษ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1765 University of Pennsylvania จึงได้ก่อตั้งขึ้น และเริ่มมีผู้เข้ามาศึกษาแพทย์ในประเทศ ในระหว่างปี ค.ศ. 1776-1861 หลังจากมีการประกาศอิสรภาพแยกตัวเป็นอิสระจากอังกฤษ วงการแพทย์อเมริกันจึงค่อนข้างจะเอนเอียงไปตามอิทธิพลของฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1861 มีโรงเรียนแพทย์ในสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น 65 แห่ง การศึกษาแพทย์ในขณะนั้นยังมีลักษณะของการฝึกปฏิบัติเป็นหลักโดยไม่มีวิธีการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับและอาศัยเหตุการณ์ต่าง ๆ ในการเพิ่มความรู้ความชำนาญของแพทย์ เช่น ความรู้ด้านการดูแลบาดแผลระหว่างการเกิดสงคราม ในช่วงปี ค.ศ. 1870-1914 มีชาวอเมริกันเดินทางไปศึกษาแพทย์ยังประเทศเยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ และออสเตรียมากถึง 15,000 คน ทำให้วงการแพทย์มีแนวโน้มเอนเอียงไปตามอิทธิพลของเยอรมนี กลุ่มแพทย์เหล่านี้ที่เป็นที่รู้จักกันเช่น Alton Oschner, William Halsted และ William H. Welch ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ ส่วน Association of American Medical Colleges ก็ก่อตั้งขึ้นในช่วงนี้คือในปี ค.ศ. 1976 ในระหว่างปี ค.ศ. 1914-1945 สหรัฐอเมริกाल้มกลายเป็นที่ยอมรับว่ามีความก้าวหน้าเป็นผู้นำด้านการแพทย์และแพทยศาสตรศึกษา สาเหตุหนึ่งที่ทำให้วงการแพทย์แถบยุโรป ต้อยลงก็เนื่องมาจากผลของสงครามโลกทั้ง 2 ครั้ง ในปี ค.ศ. 1948 Association of American Medical Colleges ได้จัดตั้ง Committee on International Relations in Medical Education จึงได้ขยายขอบเขตการให้การฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์เฉพาะทางสาขาต่าง ๆ เพื่อรองรับแพทย์ทหารที่กลับจากสงคราม หลังจากนั้นไม่นานเหล่าแพทย์ที่เข้าฝึกก็สำเร็จการฝึกอบรม ตำแหน่งที่รับฝึกอบรม Resident วางอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งต่อมาก็ยอมรับแพทย์ชาวต่างชาติเข้ามาฝึกอบรมโดยออกกฎหมายพิเศษ (J-Visa-exchange visitor program) มาเพื่ออนุญาตโดยเฉพาะ

ในระหว่างปี ค.ศ. 1963-1976 โรงเรียนแพทย์ในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นจาก 87 เป็น 116 แห่ง และจำนวนแพทย์ที่ผลิตก็เพิ่มขึ้นจาก 7300 เป็น 13600 คนต่อปี ดังนั้นในช่วงหลังจากปี 1976 ปริมาณแพทย์ชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานและฝึกอบรมก็ถูกลดจำนวน

ลงเนื่องจากปริมาณแพทย์ของสหรัฐอเมริกาที่ต้องการฝึกอบรมต่อมีพอเพียงนั่นเอง ประกอบกับมีแพทย์ที่กลับมาสงครามเวียดนามต้องการการฝึกอบรมต่อเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามมีแพทย์ชาวต่างชาติจำนวนไม่น้อยที่ตั้งรกรากอยู่ในสหรัฐอเมริกาต่อหลังจากจบการฝึกอบรมโดยไม่ได้กลับภูมิลำเนาเดิมตั้งแต่ยุคนั้น

จากการศึกษาแบบสอบถามถึงแพทย์ชาวต่างชาติที่จบการฝึกอบรมในสาขาศัลยศาสตร์เพื่อจะได้ทราบถึงปริมาณ สาขาศัลยศาสตร์ที่ปฏิบัติงานอยู่และตำแหน่งหน้าที่การทำงานในปัจจุบันที่ทำขึ้นโดย Gerard V. Alanha ในปี 1994 โดยเขาได้สอบถามไปยังโรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลที่มีการฝึกอบรมด้านศัลยศาสตร์จำนวน 128 แห่ง ในอเมริกาพบว่า 122 แห่ง (95.3%) ตอบแบบสอบถามกลับ ซึ่งผลพบว่า 108 แห่ง (88.5%) มีคลังแพทย์ชาวต่างชาติกำลังปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันฝึกอบรมเหล่านั้น และมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 572 คน เป็นชาย 538 คน และหญิง 34 คน คลังแพทย์เหล่านี้มาจาก 73 ประเทศทั่วโลก

ประเทศภูมิลำเนาของคลังแพทย์เหล่านี้ได้แก่ อินเดีย (มากที่สุด) 88 คน แคนาดา 62 คน แอฟริกาเหนือ 28 คน จีน 25 คน อังกฤษ 22 คน เลบานอน 22 คน อาร์เจนตินา 19 อิตาลี 15 อียิปต์ 14 ญี่ปุ่น 14 อิหร่าน 13 ฟิลิปปีนส์ 13 เปรู 13 เยอรมนี 13 ไอร์แลนด์ 12 เกาหลีใต้ 11 อิสราเอล 11 เม็กซิโก 11 ส่วนที่มาจากประเทศไทยมีจำนวน 10 คน

ถ้าพิจารณาแยกตามทวีปจะพบว่าชาวต่างชาติมาจากทวีปอเมริกาเหนือ 82 คน อเมริกากลาง 14 อเมริกาใต้ 61 ยุโรป 126 แอฟริกา 40 เอเชีย 171 ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ 10 ตะวันออกกลาง 60 และไม่ระบุประเทศ 8 คน

สถานที่ปฏิบัติงานของคลังแพทย์ชาวต่างชาติในสถาบันฝึกอบรมในสหรัฐอเมริกาแบ่งได้ดังนี้ แถบอยู่ใน Midwest 142, Midatlantic 133, Southern 96, Pacific Coast 84, Southwest 31, New England 53, Hawaii 22 รัฐแถบเทือกเขาร็อกกี 6 คน และ 5 คนอยู่ใน Washington D.C. รัฐที่มีมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ แคลิฟอร์เนียจำนวน 78 คน นิวยอร์ก 75 คน อิลลินอยส์ 42 คน สาขาศัลยศาสตร์เฉพาะทางของคลังแพทย์ชาวต่างชาติในสถาบันฝึกอบรมเหล่านี้ที่พบมากที่สุด ศัลยศาสตร์ทั่วไปจำนวน 123 คน รองลงมาได้แก่ ศัลยศาสตร์ทรวงอกและหัวใจ 75 คน รองต่อมาได้แก่ Transplantation 46, Surgical Oncology 43, Plastic Surgery 37, Vascular Surgery 36, Neurosurgery 35, Urology 34, Pediatric Surgery 29 และ Trauma-Critical Care 29 คน

จากการสำรวจ ตำแหน่งทางวิชาการของคลังแพทย์ต่างชาติเหล่านี้พบว่า เป็นศาสตราจารย์ 182 คน รองศาสตราจารย์ 142 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 216 คน อีก 19 คน เป็น instructors และอีก 13 คน

ทำงานด้านวิจัยโดยเฉพาะในจำนวนนี้มากกว่า 10 คน มีหรือเคยมีตำแหน่งบริหารในระดับหัวหน้าภาควิชา และในช่วงที่ทำการสำรวจ (ปี 1994) ได้ผลว่าภาควิชา ของสถาบันการฝึกอบรมที่หัวหน้าภาควิชา เป็นชาวต่างประเทศขณะนั้นคือ University of Illinois in Chicago; State University of New York, Stony Brook; University of North Dakota; University of South Dakota; Memorial Sloan-Kettering Cancer Center; University of Kansas; University of California, San Francisco; Lahey Clinic at the University of California, San Diego และที่ Cleveland Clinic.

ในจำนวน 572 คนที่อยู่ในสถาบันฝึกอบรมศัลยศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาในขณะที่ทำการสำรวจนี้ หนึ่งคนได้รับการแต่งตั้งในปี ค.ศ. 1959 35 คน ได้ตำแหน่งระหว่างปี ค.ศ. 1960-1969 อีก 114 คนได้ในปี ค.ศ. 1970-1979 ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งในปี ค.ศ. 1980-1989 มีจำนวน 221 คน และในปี 1990-1994 มีจำนวน 190 คนส่วนอีก 11 คน ไม่ระบุปีที่ได้รับตำแหน่งในสถาบันฝึกอบรมดังกล่าว

ผลสำรวจนี้ชี้ให้เห็นว่าถึงแม้แนวโน้มการรับแพทย์ชาวต่างชาติ เข้าฝึกอบรมศัลยศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาลดลงและถูกจำกัดจำนวนอย่าง

มากในขณะนี้ ศัลยแพทย์ชาวต่างชาติที่ได้รับตำแหน่งในสถาบันฝึกอบรม ศัลยศาสตร์กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

หากพิจารณาถึงจำนวนศัลยแพทย์ทั้งหมดในสหรัฐอเมริกาที่ยังคงปฏิบัติงานด้านศัลยกรรมอยู่ในปี 1993 สถิติจาก American College of Surgeons พบว่ามีจำนวน 43,199 คน ในจำนวนนี้ 6,527 คนหรือ 15 % เป็นศัลยแพทย์ชาวต่างชาติและมีจำนวน 527 คน (8.7%) ปฏิบัติงานในสถาบันฝึกอบรมด้านศัลยศาสตร์ ซึ่งถ้าเทียบกับจำนวนศัลยแพทย์ทั้งหมดในสถาบันฝึกอบรม 5399 คนนั้น ศัลยแพทย์ชาวต่างชาติได้รับการยอมรับจากสถาบันฝึกอบรมมากพอสมควรทีเดียว (ประมาณ 10%)

กล่าวโดยสรุป ในสถาบันฝึกอบรมด้านศัลยศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา มีศัลยแพทย์ชาวต่างชาติได้รับการยอมรับและปฏิบัติงานอยู่ 572 คน คิดเป็นประมาณ 10 % ของศัลยแพทย์ในสถาบันฝึกอบรมทั้งหมด ซึ่งมาจาก 73 ประเทศและทั่วทุกทวีปของโลก ศัลยแพทย์เหล่านี้ได้แสดงความสามารถและผลงานเป็นที่ประจักษ์จนได้รับการยอมรับและได้ตำแหน่งในระดับหัวหน้าภาควิชา ถึง 10 คน และเป็นที่น่าภาคภูมิใจอีกเช่นกันว่ามีศัลยแพทย์จากประเทศไทย 10 คนในจำนวน 572 คนนั้น

เอกสารอ้างอิง

1. Gerard V. Alanha. International Medical graduates in Academic Surgery: USA Surgery 1994